

КРАЇНА З ДЕГЕНЕРАТАМИ

КРАЇНА З ГЕНЕРАТОРАМИ

ТАКОЖ У НОМЕРІ:

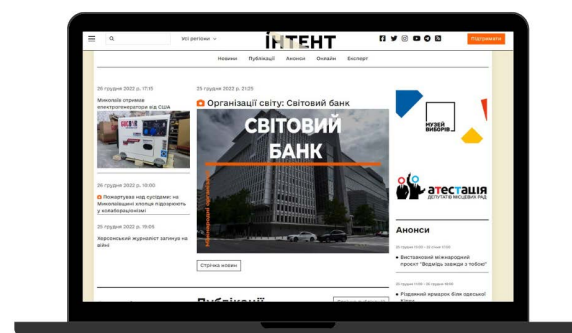

ЯК ЖИВЕ СЕЛО НА ОДЕЩИНІ ЧЕРЕЗ П'ЯТЬ МІСЯЦІВ ПІСЛЯ РОСІЙСЬКОГО ЗЛОЧИНУ

С. 4-5

МИ ЗМІНЮЄМО АДРЕСУ САЙТУ!

С. 12

ЗАФІКСОВАНІ ЕПІЗОДИ МІЖНАРОДНИХ ЗЛОЧИНІВ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ ПРОТЯГОМ ДЕВ'ЯТИ МІСЯЦІВ

У цій публікації подається узагальнення інформації, зібраної Одеською обласною організацією ВГО "Комітет виборців України" у рамках глобальної ініціативи "Трибунал для путіна" про ймовірно скоєні міжнародні злочини за дев'ять місяців повномасштабної російсько-української війни.

Було задокументовано та внесено до бази даних **271 епізод**. Одеська обласна організація ВГО "Комітет виборців України" веде документування міжнародних злочинів (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини), ймовірно вчинених російськими окупантами в Одеській області. У цій статті ми публікуємо узагальнення подій, які відбулися в Одеській області протягом 9 місяців повномасштабної російсько-української війни (від 24 лютого до 24 листопада 2022 року). Інформація в публікації є приблизною, спирається на зібрані нами дані та потребує уточнення.

ЖЕРТВИ СЕРЕД ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ

За досліджуваний період в Одеській області нами було зафіксовано загальом **45 епізодів**, пов'язаних з людськими втратами чи порушенням прав серед цивільного населення.

• Інформація про загиблих та поранених серед цивільного населення

За даними, які вже задокументовані в нашій базі, за досліджуваний період в Одеській області внаслідок переважно ракетних ударів та вибухових пристроїв загинули щонайменше **40 людей** та були поранені щонайменше **130 людей**.

Для Одеської області характерні епізоди масової загибелі та поранення цивільних людей у житлових будинках та інших цивільних об'єктах внаслідок ракетних ударів.

Найбільшими за кількістю жертв серед цивільного населення залишаються ракетні удари по курортному селищу Сергіївка та Одесі.

Так, у ніч на 1 липня внаслідок ракетних ударів військових рф ракетами Х-22 з літаків стратегічної авіації в селищі Сергіївка Білгород-Дністровського району в дев'ятиповерхівці та базі відпочинку загинули **22 людини**, **39 людей** отримали поранення. Зокрема, загинули вчитель фізкультури, його дружина та

син; жінка-суддя та її мати, також суддя у минулому; хлопчик 2010 року народження та його мати; тренер/президент дитячого футбольного клубу.

23 квітня внаслідок ракетного удару по 16-поверховому житловому будинку у Київському районі Одеси загинули **7 людей** та поранено **18 людей**. Зокрема, в одній з квартир загинули молода жінка, її 3-місячна донька та мати. В іншій квартирі загинули вагітна молода жінка зі своїм чоловіком.

Серед інших резонансних воєнних злочинів є епізод загибелі 2 травня підлітка та поранення молодої дівчини внаслідок влучання крилатої ракети в житлову будівлю гуртожитку в Київському районі м. Одеси. Загиблий хлопець у момент ракетного удару біг, аби попередити людей похилого віку, що звучить сирена і треба йти в укриття.

Варто зазначити, що серед загиблих та поранених цивільних осіб є багато тих, хто перебував на об'єктах туристичної інфраструктури. Так, 16 травня в результаті ракетного удару по базі відпочинку у Білгород-Дністровському районі **4 людей** отримали множинні поранення, зокрема, шестирічну дівчинку госпіталізовано до лікарні з тяжкими пораненнями.

• Інформація про порушення прав людини

Серед випадків порушення прав людини зафіксовані **3 епізоди** незаконного позбавлення волі цивільних осіб та катування. Усі вони пов'язані з цивільними судами та здійснені в районі острова Зміїний на початку повномасштабного вторгнення.

Зокрема, 26 лютого група військових кораблів рф у районі острова Зміїний захопила разом з екіпажем українське пошуково-рятувальне судно "Сапфір", яке виконувало гуманітарну місію. Після повернення до України екіпажу судна певний час залишалася невідомою доля

капелана, який був у складі місії. За наявною інформацією, до нього застосовували тортури. В той же день, 26 лютого, військові кораблі рф захопили в полон два цивільні українські судна разом з екіпажем - танкер "Афіна" та сухогруз "Принцеса Ніколь".

ЖИТЛОВІ БУДИНКИ ТА ОБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ, ЩО ЗАЗНАЛИ ПОШКОДЖЕНЬ У РЕЗУЛЬТАТІ БОЙОВИХ ДІЙ

За даними, які вже задокументовані в нашій базі, в Одеській області за досліджуваний період внаслідок переважно ракетних ударів було зруйновано/пошкоджено щонайменше **442 об'єкти** цивільної інфраструктури.

Найбільше від ракетних атак постраждали житлові будинки - наразі таких зафіксовано **181**.

Так, внаслідок ракетної атаки в ніч на 27 червня, у житловому кварталі села Маяки в Одеському районі пошкоджено близько 65 приватних житлових будинків. 18 липня зафіксоване пошкодження школи в селі Дачне Одеського району. В результаті ракетного обстрілу військових рф постраждало приміщення пам'ятки архітектури Воронцовського палацу у м. Одесі - вибуховою хвилею пошкоджені вікна, елементи ліпнини та покрівлі.

За кількістю ракетних ударів сумне "лідерство" тримає міст через Дністровський лиман у Білгород-Дністровському районі. За досліджуваний період по ньому було зафіксовано **7 ударів**.

У перші дні повномасштабного російського вторгнення російськими військовими було обстріляно декілька цивільних суден, що вочевидь було частиною операції з блокування роботи українських портів та цивільного судноплавства в північно-західній частині Чорного моря.

Найбільш драматична історія сталася з бункеровщиком "Millenium Spirit" (під прапором Молдови),

який 25 лютого за 12 миль від порту Південний був підбитий російським кораблем. Судно перевозило 600 тонн мазуту та дизеля на борту. Сталося займання, яке у разі вибуху могло призвести до екологічної катастрофи. Постраждали 10 членів екіпажу. Далі саме судно з залишками вантажу більше чотирьох місяців дрейфувало без екіпажу, поки 7 липня не було знову атаковано, цього разу з російського військового літака Су-30.

Варто відзначити, що об'єктами ракетних ударів стали багато об'єктів підприємницької діяльності та комерційно-виробничого призначення (наразі таких об'єктів **68**).

Наймасовіший наразі ракетний удар по Одесі був якраз по портовій інфраструктурі - 23 липня окупанти завдали ракетного удару чотирма ракетами "Калібр". Серед інших епізодів зафіксовано ракетний удар по території нафтопереробного заводу та нафтохранилища в Одесі вранці 3 квітня, а також ракетний удар по одному з найбільших торгово-розважальних комплексів Одещини в Одеському районі ввечері 9 травня.

Окупанти завдали втрат і аграрному сектору області. Так, вночі 7 липня внаслідок ракетного удару військових рф у Лиманській громаді Білгород-Дністровського району зруйновано два сільськогосподарські ангари з 35-ма тоннами зерна. Вночі 13 липня внаслідок ворожого удару ракетою "Калібр" зруйнована будівля свиноферми в одному із сільських населених пунктів у Роздільнянському районі. Площа руйнування склала близько 500 кв.м, також повідомлялося про загибель близько 400 свиней.

22 жовтня військові рф завдали цілеспрямованого ракетного удару по об'єкту енергозабезпечення в Одеському районі. Внаслідок ракетного удару без світла залишились вісім тисяч родин в Одесі

та ще десять з половиною тисяч - в Одеському районі. Це вже другий зафіксований ракетний удар по енергосистемі області. В ніч на 8 травня військові рф влучили в електричну підстанцію у місті Арциз Болградського району Одеської області, внаслідок чого шість населених пунктів залишилось без електропостачання, в місті Арциз було припинено подачу питної води.

ТИПИ ПОДІЙ, ЯКІ БУЛИ ЗАДОКУМЕНТОВАНІ ЗА ДОСЛІДЖУВАНИЙ ПЕРІОД

Переважає більшість подій - це ракетні удари різними типами ракет наземного базування, а також з використанням військових кораблів та стратегічної авіації. У кінці вересня Одеську область почали атакувати з ударних дронів.

Так, 23 вересня російська армія атакувала припортову територію Одеси дронами-камікадзе іранського виробництва Shahed-136.

Один з найбільш масованих ракетних ударів стався 18 липня. Окупанти випустили сім крилатих ракет типу "Калібр" з акваторії Чорного моря. Сили протиповітряної оборони ЗСУ збили одну ракету, шість ракет влучили по селу Дачне Одеського району.

Значна кількість ракетних ударів відбувалася з використання застарілих радянських ракет типу Х-22, які мають більшу потужність та невисоку точність через значне ймовірне кругове відхилення.

З початку повномасштабної війни рф проти України російські військові вчиняють злочини в акваторії Чорного моря, чим завдають значну шкоду морській екосистемі. Падіння ракет у морські води, замінування акваторії, поховання знищених суден та літальних апаратів - все це негативно впливає на екосистему Чорного моря.

продовження на стор. 3 >>

<< початок на стор. 2

Серед подій, які варто окремо відзначити - це мінування військовими РФ акваторії Чорного моря. У березні стало відомо про мінування в районі острова Зміїний, де проходить маршрут з Босфору до портів України, та мінування району Чорного моря, який прилягає до гирла Дунаю. Російські джерела повідомляли про розміщення в морі 420 мін. Після штормів морські міни зриває з кріплень та прибиває до узбережжя в Одеській області, де вони вибухають самостійно чи знешкоджуються українськими вибухотехніками. Наразі зафіксовано **31 такий епізод** з шістьма загиблими цивільними людьми, які знехтували заборонами купання на пляжах. Останній зафіксований такий випадок стався 14 серпня, коли у селищі Затока Білгород-Дністровського району під час купання в прибережних водах від підриву на міні загинули троє чоловіків.

Також фіксуються факти загибелі дельфінів внаслідок негативного впливу російських військових кораблів, що порушує вимоги належного поводження із довкіллям під час воєнних дій. Наразі в рамках глобальної ініціативи "Трибунал для путіна" зафіксовано **10 епізодів** загибелі дельфінів, яких викидає на чорноморське узбережжя (найбільше в районі Національного парку "Тузлівські лимани"). Внаслідок бойових дій у морі дельфіни отримують ураження органів навігації та слуху, а також підхоплюють інфекції через виснажений імунітет. Особливо шкідливо для дельфінів використання воєнних гідролокаторів. Через випромінювання навігаційних приладів ссавці перестають сприймати ехосигнали, що призводить до їх загибелі. За оцінками екологів, мова може йти про загибель у Чорному морі близько 5 тисяч дельфінів.

ЗАДОКУМЕНТОВАНІ ФАКТИ, ЯКІ МОЖНА ПОПЕРЕДНЬО КВАЛІФІКУВАТИ ЯК МІЖНАРОДНІ ЗЛОЧИНИ, ЙМОВІРНО ВЧИНЕНІ РОСІЙСЬКИМИ ОКУПАНТАМИ

За зібраною нами інформацією, протягом досліджуваного періоду в Одеській області нами були задокументовані наступні факти, які можна

попередньо кваліфікувати як міжнародні злочини, ймовірно вчинені російськими окупантами:

- пошкодження чи знищення історичних пам'яток, лікарень, релігійних споруд, закладів освіти, науки, мистецтва;
- обстріл населеного пункту без наслідків;
- напад на цивільний об'єкт;

- поранення внаслідок обстрілу;
- екологічна катастрофа внаслідок обстрілу;
- застосування зброї, яка призводить до надмірних пошкоджень або невивіркових страждань людей, чи веде до невивіркових руйнувань, чи заборонена міжнародними угодами;

знаків розрізнення української армії.

Ці дані потребують уточнення. Назва категорії у жодному разі не є точним описом міжнародного злочину за Римським статутком Міжнародного кримінального суду, а надається виключно з інформаційною метою. Остаточну кваліфікацію події уповноважений надавати виключно суд.

скорочення і збереження під контролем забруднення морського середовища з будь-якого джерела.

ВИСНОВКИ

Аналіз зібраної інформації дає підстави стверджувати, що мали місце загибель та поранення цивільних осіб, руйнування й пошкодження цивільних об'єктів за рахунок ракетних, ударів. Проаналізована інформація дає підстави стверджувати, що, ймовірно, мали місце окремі факти захоплення цивільних осіб у полон та катування. Російські військові ймовірно вчинили злочини в акваторії Чорного моря, чим завдано значної шкоди морській екосистемі.

Найбільша кількість епізодів зафіксована на території Білгород-Дністровського району (89 епізодів, 66 з яких в селищі Затока), міста Одеси (62 епізоди), Одеського району (51 епізод), а також в акваторії Чорного моря (59 епізодів). Найбільше епізодів міжнародних злочинів, ймовірно вчинених РФ, сталося у липні (84 епізоди), травні (65 епізодів) та серпні (33 епізоди).

Ми вважаємо, що такі діяння можна попередньо кваліфікувати як злочини проти людяності за статтею 7 параграф (1) пункти (е), (ф) та як воєнні злочини за статтею 8 параграф (2) пункт (а) підпункти (ii), (iv), (vii), пункт (b) підпункти (ii), (iii), (iv), (v), (ix), (xx), (xxiii). Такі діяння можна попередньо кваліфікувати як порушення ст. 194 Конвенції ООН з морського права 1982 року (UNCLOS).

В рамках глобальної ініціативи "Трибунал для путіна", яка була створена у відповідь на повномасштабну агресію РФ у лютому 2022 року, Одеська обласна організація ВГО "Комітет виборців України" документує міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини), ймовірно вчинені російськими окупантами в Одеській області.

Зафіксовані епізоди міжнародних злочинів в Одеській області протягом 9-ми місяців повномасштабної російсько-української війни 24 лютого – 24 листопада 2022 року*

ЗАДОКУМЕНТОВАНО 271 ЕПІЗОДІВ

ЛОКАЛІЗАЦІЯ ЗАДОКУМЕНТОВАНИХ ЕПІЗОДІВ

ДАТА ПОДІЙ ЗАДОКУМЕНТОВАНИХ ЕПІЗОДІВ

ЗАДОКУМЕНТОВАНІ ЕПІЗОДИ ЖЕРТВ СЕРЕД ЦИВІЛЬНИХ ЛЮДЕЙ

40
загиблих людей

130
поранених людей

70
порушення прав

ЦИВІЛЬНІ ОБ'ЄКТИ, ЯКІ ЗАЗНАЛИ ПОШКОДЖЕНЬ

442 ОБ'ЄКТИ

Історичні пам'ятники	1
Будівлі освітньо-виховного закладу	1
Будівлі культового призначення	2
Об'єкти культурно-розважального закладу	4
Об'єкти транспортної інфраструктури	4
Господарчі угіддя, ліси	5
Мости	7
Об'єкти інфраструктури життєзабезпечення	32
Водні угіддя/екосистема	48
Транспортні засоби (автомобіль, судно)	65
Об'єкти комерційно-виробничого призначення	92
Будівлі житлово-побутового призначення	181

ЗАДОКУМЕНТОВАНИЙ ТИП ПОДІЙ

10 епізодів загибелі дельфінів на Чорноморському узбережжі

3 ракетні удари по енергосистемі

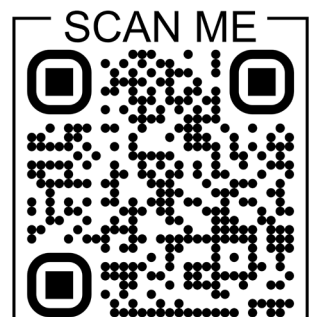
* дані потребують уточнень та доповнень

ЗАДОКУМЕНТОВАНИЙ ТИП ПОДІЙ

- знищення або пошкодження майна;
- знищення або присвоєння майна у великих розмірах;
- катування та нелюдське поводження із цивільними чи військовими;
- напад на склад гуманітарної допомоги, гуманітарний конвой, гуманітарну місію чи коридор;
- загибель людини внаслідок обстрілу;

- незаконне затримання та позбавлення свободи цивільної особи чи військовослужбовця;
- мінування територій протипіхотними мінами, протитанковими мінами, мінами-пастками населених пунктів чи окремих цивільних об'єктів, застосування систем дистанційного мінування;
- використання об'єкту чи людей як живого щита;
- використання росіянами

Також росія, здійснюючи активні бойові дії в акваторії Чорного та Азовського морів, завдає значну шкоду морській екосистемі, чим грубо порушує статтю 194 Конвенції ООН з морського права 1982 року (UNCLOS), яку вона ратифікувала у 1997 році. Положеннями цієї статті встановлюється обов'язок для держав вживати усіх сумісних з цією Конвенцією заходів, необхідних для відвернення,

ОДНА РАКЕТА І СОТНІ БІД: ЯК ЖИВЕ СЕЛО НА ОДЕЩИНІ ЧЕРЕЗ П'ЯТЬ МІСЯЦІВ ПІСЛЯ РОСІЙСЬКОГО ЗЛОЧИНУ

Через п'ять місяців після того, як російська ракета 27 червня влучила біля житлових будинків у селі Маяки на Одещині, тут і досі повно слідів від руйнувань. Побиті осколками дороги, світлі плямки свіжого шиферу на дахах, глибокі тріщини в будинках і зтягнуті плівкою провалини вибитих вікон, - німі свідки злочину проти цивільного населення. Команда документаторів Одеського Комітету виборців побувала на місці у листопаді і не лише зафіксувала докази, що можуть свідчити про черговий військовий злочин російських військових, а й поспілкувалася з місцевими жителями. Для них війна - це знищені засоби для заробітку, зруйновані будинки, сліди від ран і біль втрат.

Залишки вирви від ракети

Руїни будинку Воропаєвих

- Ми з чоловіком спали, потім після роботи на теплицях. Якраз перший сон, міцний. Навіть не пам'ятаю, як прокинулася. І від чого. Ми нічого не почули, я побачила у вікно вогонь у сина в хаті. Толком не пам'ятаю, що робила, як кричала, як будила чоловіка. Бігли босі й простоволосі, через городи, бо наші хати якраз через город. Думала, що... І казати не хочу,

що я тоді встигла подумати, поки бігла. У всіх перша думка була, що це газ вибухнув. Все горить, палає. Нічого не можна зрозуміти. Зять в крові. То потім з'ясувалося, що осколок скла від вікна йому руку порізав. А так Бог усіх нас тієї ночі помилував, всі живі, всі онуки цілі, - згадує мешканка Маяк **Ольга Слюсаренко**.

Її будинок теж постраждав від сильної вибухової хвилі, адже російська ракета впала в глиняний ґрунт буквально в парі сотень метрів від нього. Пошкоджені вікна, дах так-сяк полагодили, а от що робити з глибокими тріщинами, які з'явилися на хаті після вибуху, ніхто не знає.

- Теплицям гаплик. Якраз перший урожай був. Тут все перемололося в кашу:

земля, розсада, помідори, - все. Чи зможемо ми зараз це відновити до того, як треба почати саджати першу розсаду, я не знаю. Діти вже готують свої, а я щось не впевнена, що ми з чоловіком подужаємо. У нього після того тиск стрибає - жах. У мене цукор став високий. А мій брат помер після того. Жвавий такий ще був, він старший за мене, йому вже було за 80, але він дуже бадьорий був, активний, ще б пожив. Але що - хата поруйнована, натерпівся страху такого, що жах. Умер. Хто то доведе, в якому суді, що він помер від ракети? Та ніхто. Хіба на Божому тільки, - махає рукою жінка. На подвір'ї грається маленьке цуценя, Боцман.

- Недавно народився. Добре йому, він і не знає, що в нас тут було влітку, - посміхається вона.

За свідченнями очевидців, після того, як ракета врізалася в землю - у кількох метрах від асфальтованої дороги (на думку багатьох, це був один із факторів, завдяки якому руйнувань було менше, адже ракета вибухнула фактично глибоко у вологій глині), осколки розлетілися на багато сотень

метрів навкруги. Деякі з них зачепили газові труби, зайнялася пожежа. Через це багато хто з місцевих не відразу зрозумів, що відбулося: думали, що нещасний випадок з газом.

Будинок **Надії Воропаєвої** було зруйновано вщент, стара хата подружжя **Степових** поруч - також:

- Я прокинулася, бо чоловік голосно говорив: "У мене кров, Марино, звідки у мене кров?". Я не могла ніяк прокинутися, настільки міцно заснула. Торкаюся його - а рука дійсно вся мокра, слизька. Думаю собі: треба встати. І не можу піднятися, впираюся руками в щось тверде. Перша думка, дурна така зі сну: я що, в домовині? Зверху щось лежало. Але якось то все скинула, бачу - все палає у вікні. Потім з'ясувалося, що на нас від вибухової хвилі впала гіпсокартонова стеля, вона нас захистила від ракетних осколків. Ми потім у дитячих ліжечках осколки знаходили. Як їх не зачепило - не знаю. Трохи порізало скло, і все. Це просто диво, - згадує **Марина Степова**, мати п'ятьох дітей.

Подружжя Слюсаренків намагається відродити теплиці, які є основним засобом заробітку для багатьох у Маяках

продовження
на стор. 5 >>

Все, що залишилося від старої хати родини Степових

<< початок на стор. 4

У них вщент зруйнувалася хата, в якій подружжя тримало різне обладнання для теплиць, дитячі речі, одяг тощо. Новий будинок витримав удар саме завдяки старій будівлі, яка затримала вибухову хвилю.

Сильних руйнувань зазнав і будинок навпроти, через дорогу. На щастя, тієї ночі там нікого не було, але сама хата ремонту вже не підлягає:

- Тут моя дочка жила. Після 24 лютого вона поїхала за кордон. Яке щастя, що надумала і поїхала. Подивіться, які дірки, - чоловік показує на отвори у паркані, стінах, будівлі і холодильнику. - Якби тут хтось тієї ночі спав, то вже б неживий був.

Утім, за словами **Віталія Кузубяка**, йому ніякої компенсації поки що не видали, мовляв, у хаті ніхто не жив на той момент:

Попри те, що хата досі стоїть, відновити її вже неможливо

Отвори від осколків ракет - всюди

Просто серед вулиці стоять мішки з осколками ракети

- Це несправедливо, бо в цій хаті жила дочка, поки не почалася війна. То якби вона тут спала і загинула, не дай Боже, то тоді би була компенсація? В хаті жити неможливо, це всі бачать і так. Слідство затягується. Навіть не знаю, чи можна вже її зносити, чи треба ще чекати, поки завершаться всі експертизи. І коли вони завершаться? Одна ракета - і стільки бід наробила людям, самі бачите... Все посічене...

Ми з жінкою живемо трохи далі. Вважається, що наші будинки не постраждали. Але це не так: у нас, і у сусідів теж, вибуховою хвилею дахи буквально підняло і опустило. Я мусів свій перекривати. Тут поруч у людей їх або геть позносило, або сильно посікло, то вже давали компенсації, щоб перекрити чи полатати. А у нас - знову нічого. Біда одна у всіх - війна. Але ж треба всім і допомагати, хіба ні? - бідкається він.

Його сусідка через дорогу показує документаторам залишки гаража і понівечену осколками автівку:

- Від гаража, бачте, лиш ворота лишилися. Ми самого вибуху не чули. Чули ті люди, які далі живуть. А ми як у вирві наче. Прокинулися - все горить, сусідської

хати нема, все зруйноване, сусіди кричать: обережно, осколки всюди. А вони й досі всюди тут, між іншим. Ми в городі викопували-викопували всю осінь. Бачу, будемо ще довго їх знаходити. Оно два мішки стоять, - показує рукою.

Там дійсно просто серед вулиці стоять мішки з осколками ракети. Все, що було важливо для слідства, забрали правоохоронці, а решта - досі тут.

- У дочки руку сильно склом порізало, шрам такий тепер довгий. А так усе нормально. На щастя, всі живі. Хати потріскалися у багатьох. Що з цим робити, хто його зна. Це ніхто не компенсує, бо ж хати загалом цілі, але тепер вони потрохи будуть руйнуватися через це. Але життя продовжується. Яюсь будемо жити, - каже вона й посміхається.

Місцеві взагалі часто посміхаються. І відразу пояснюють: не тому, що дуже весело жити в потрісканій хаті і латати пошкоджений дах, а тому, що досі радіють і дивуються: яким дивом абсолютно всі тієї ночі лишилися живими і майже неушкодженими?

Поки команда документаторів Одеської обласної організації ВГО "Комітет

виборців України" завершує роботу, починається повітряна тривога. Звук сирени лунко розноситься над селом. Місцеві поглядають у небо і продовжують займатися своїми справами: хтось лагодить теплиці, хтось розхвалює свою копчену рибу на місцевому ринку, хтось ремонтує авто, а хтось знижує плечима, мовляв: як Бог дасть.

- А ви не боїтеся? Тривога, а у вас же приліт був, - питаємо в однієї з жінок на базарі.

- А що боятися? Життя продовжується. Якщо Бог дасть, будемо жити. А ні - то помremo, - філософськи відповідає вона.

За кілька годин після нашої розмови російські ракети завдають численних ударів по енергетичній інфраструктурі України, і на дві доби Одеса та область поринуть у морок.

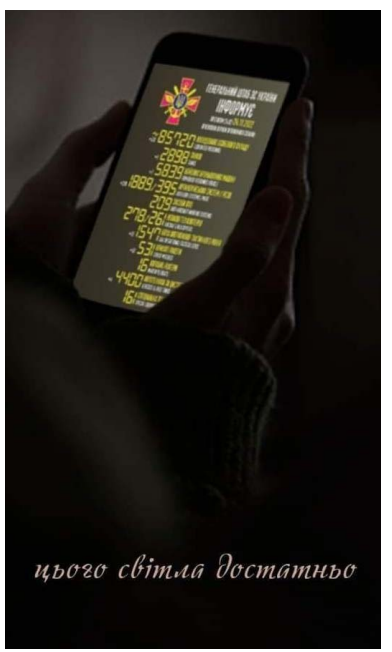
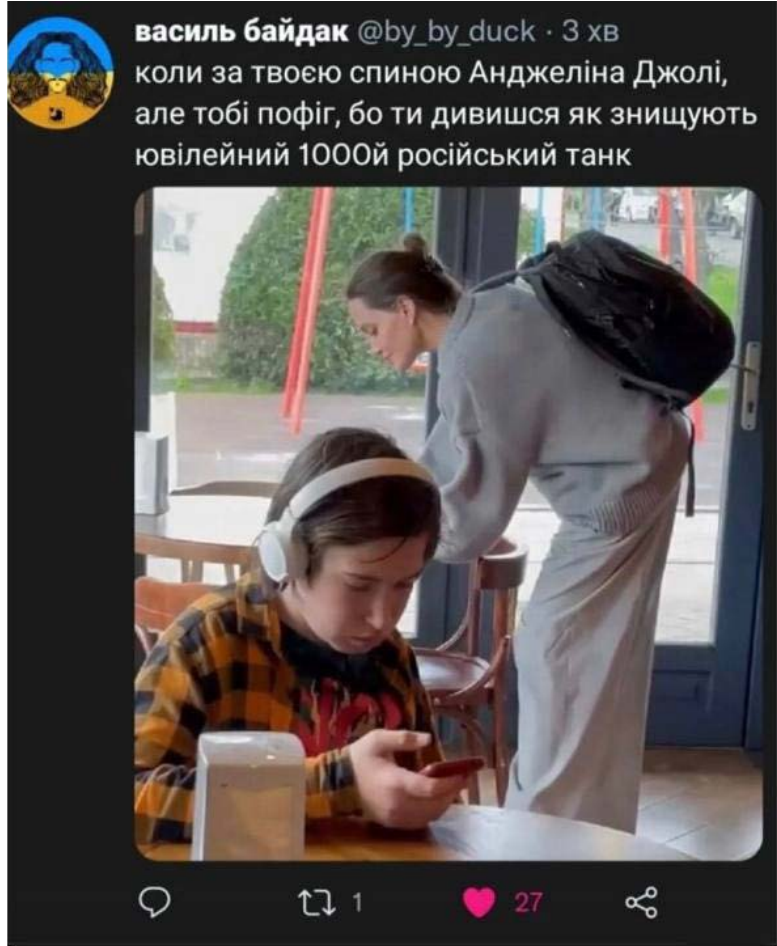
Але життя продовжується. Цій істині може навчити кожен мешканець Маяк.

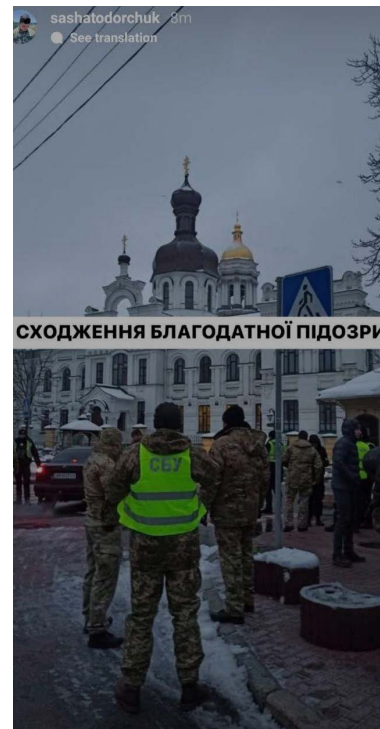
Публікація підготовлена Одеською обласною організацією ВГО "Комітет виборців України" у межах реалізації глобальної ініціативи "Трибунал для путіна".

Від гаража лишилися майже самі лише ворота

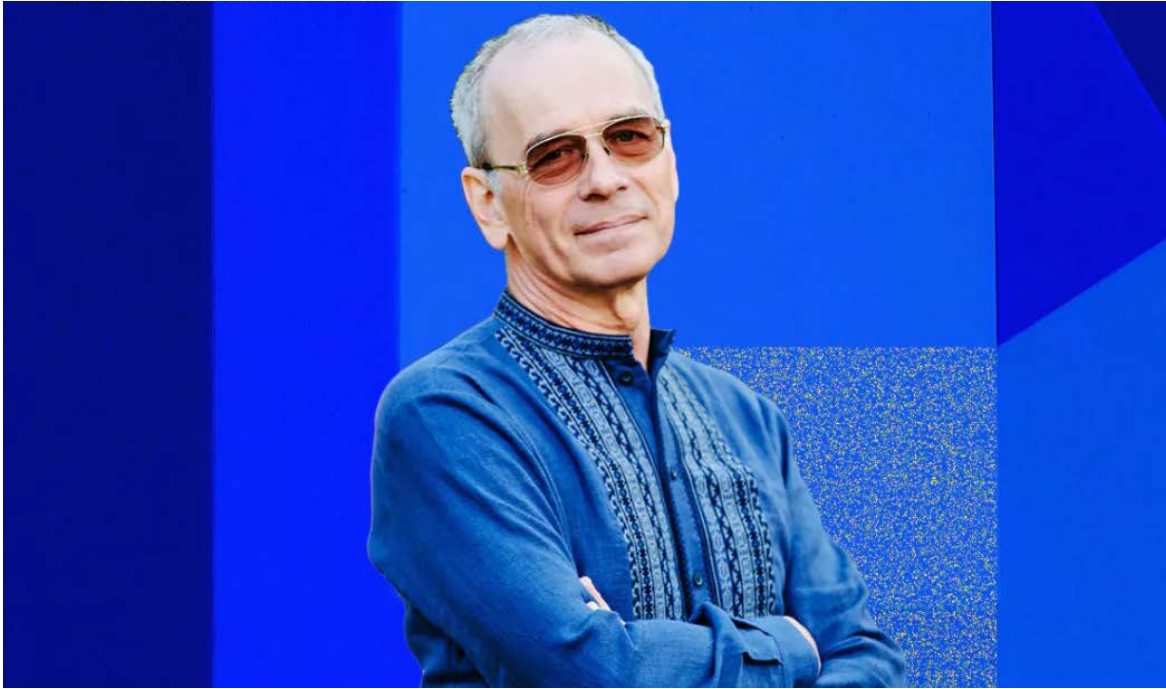
2022 РІК У МЕМАХ

17 ВІДПОВІДЕЙ ПРО БЛЕКАУТ ВІД ВЧИТЕЛЯ ФІЗИКИ

Як підзарядити гаджети без електрики? Чому настільки небезпечний генератор у квартирі? Чому світло є, а інтернету немає? Про це та інше онлайн-медіа "Освіторія" розпитало в одеського вчителя фізики, кандидата фізико-математичних наук, фіналіста Global Teacher Prize Ukraine 2021 Павла Віктора.

1 Чому вуличне освітлення працює, а в мене вдома немає електрики?

Вуличне освітлення інколи вмикати просто необхідно. І не лише тому, що водії мають бачити, куди їхати. У світі, в тому числі у нашій країні, використовується трифазна електрична мережа. На фазі має бути однакове навантаження, інакше її стан може бути близький до аварії. Замість 220 В може піти на розетку 380 В, і тоді прилади "погорять". Щоб вирівняти навантаження на фазі, можна відключити будинок або на сусідню фазу додати навантаження, наприклад, дати вуличне освітлення.

2 Чому трамвай працює на електроенергії, а в будинках світла немає?

Міський транспорт заживлено іншою мережею, де інша напруга, не 220 В. Вона існує самостійно та не має стосунку до живлення будинків.

3 Чому електрику, трапляється, відключають не за графіком?

Треба розрізнати планові та аварійні відключення. Планові, стабілізаційні - коли регулярно знижують навантаження на електромережу, щоб вирівняти регіони. Аварійне - коли не можна передбачити руйнування частини електромережі. Наприклад, був обстріл ворога, або через перенавантаження раптово виникла пробле-

ма: найчастіше пожежі на трансформаторах.

Трансформаторні підстанції перетворюють напругу електричної мережі вищої потужності в нижчу. Від високовольтної повітряної мережі 110 кВ або більше районні підстанції розподіляють під напругою по 6 кВ підземними кабелями. А місцеві трансформатори, що, наприклад, стоять біля будинків на подвір'ї, надалі понижують напругу 220 В та розподіляють між споживачами. Саме на цьому останньому рівні трансформації найчастіше стаються пожежі. Найчастіше це трапляється одразу після того, як у будинки подають довгоочікуване світло, і усі починають включати пральні машини, електроплити та інші потужні споживачі електроенергії.

4 Чому більшість будинків вимикають за графіком, а деякі - майже ніколи?

Якщо поруч є об'єкти критичної інфраструктури (скажімо, лікарня, насосна станція, вежа мобільного зв'язку чи оборонне підприємство) та будинок підключено до тієї ж гілки розподілу електроенергії, його мешканцям просто пощастило. Але зараз вже треба економити на всьому. Тому такі будинки також будуть вручну відключати. Важливо, щоб у місті була вода, опалення, зв'язок. А решту незручностей доведеться потерпіти. Прорвемося!

5 Чому світло є, а інтернету немає? А у мого сусіда є інтернет, але немає електрики?

Значить, ваш провайдер живиться від іншої гілки електромережі, це в нього зараз немає світла. А у сусіда провайдер якраз зараз працює.

6 Чому, якщо немає електрики, не подається вода?

У багатоповерхівках вода піднімається на верхні поверхи завдяки насосам, що приводяться до дії електродвигунами. Якщо вода у батареї центрального опалення також подається такими насосами, починаються ще й проблеми з опаленням.

7 Чи треба вимикати прилади, коли за графіком очікуємо подання електрики?

Краще так робити у будь-якому випадку, якщо ви помітили, що напруга починає "скакати", коли миготять лампи. Особливо небезпечна така ситуація для електронних приладів. Електроплита чи холодильник витримають, а ось ноутбук, комп'ютер, телевізор можуть вийти з ладу.

8 Чи багато бензину витрачає генератор?

Генератор перетворює хімічну енергію на електричну. Розповсюджені різновиди генераторів: бензиновий і дизельний. Малопотужні переносні генератори до 5 кВт працюють на бензині. Потужність має бути хоча б на 25% вище потужності приладів, які заплановано одночасно вмикати. Перенавантаження може призвести до пожежі.

Генератор 5 кВт здатен забезпечити світло, роботу холодильника, електроплити та інших побутових приладів, телевізора, комп'ютера. Щогодини апарат витрачає 2-2,5 л бензину. Якби він працював без перерв, за добу на пальне йшло б до 1,5 тис. грн. Утім, після 4-8 годин роботи (для різних моделей) доведеться робити перерву.

Так само можна розрахувати витрати бензину (370 грн) на добу для генератора 2 кВт, до якого можна підключити 2-3 побутових прилади.

9 Чим небезпечний генератор у квартирі?

Генератор створює не стільки електричну або пожежну, скільки хімічну загрозу. Під час горіння бензину виділяється чадний газ, який є дуже небезпечним для людини. Його поглинають еритроцити у крові людини замість кисню, і це блокує постачання кисню у кров. Найтяжче те, що чадний газ не має запаху, дихальний центр людини не реагує на нього, тож людина не помічає, що отруїлася, втрачає свідомість і може загинути. Саме тому **в жодному разі не можна ставити генератор у приміщеннях**. Це те ж саме, що залишити авто із заведеним двигуном у зачиненому гаражі. Тільки на відкритому повітрі, не менше ніж за 6 метрів від вікон, дверей, не менш ніж за 1 метр від стін. Генератор більше підходить для приватних будинків з власною територією.

У крайньому випадку у багатоповерхівках генератор встановлюють на балкон з виводом чадного газу через патрубков. Але треба подбати, щоб він не потрапив під дощ, сніг. Також варто враховувати, що навіть найменші моделі видають не менше 60 децибел звуку. До слова, на генератори нині великий попит і вони майже втричі дорожчі, ніж до війни (від 45 тис. грн до 200 тис. грн).

продовження на стор. 9 >>

<< початок на стор. 8

10 Що таке інверторний генератор?

Він перетворює змінний струм довільної частоти від бензинового або газового електрогенератора у постійний струм, а потім за допомогою електронної схеми перетворює його знову у "якісний" змінний струм 220 В 50 Гц, тобто такий саме, як у розетках. Інверторний генератор споживає менше палива, бо обороти двигуна "підлаштовуються" під споживану потужність. Також інверторний генератор має спеціальний протишумовий кожух. Проте він у 2-2,5 рази дорожчий за стандартний генератор.

11 Чи може один генератор забезпечити електрикою багатоповерхівку?

Так, але це зовсім інші генератори, ніж малопотужні. Зазвичай дизельні, такі як використовують у промисловості, потужністю від 500 кВт до 2 тис кВт. Вони мають більш складне технічне обслуговування. Вартість такої техніки 1-4 млн грн. Якщо у будинку 16 та більше поверхів, він споживає потужність 800-1000 кВт.

Самостійно мешканці будинку не зможуть підключити таку апаратуру. Треба викликати спеціалістів, аби ті відключили бу-

динок від трансформатора та натомість підключили до генератора.

Законом встановлено, що окремо встановлені генератори повинні мати справне огороження по всьому периметру, а також автодороги для під'їзду пожежної техніки. Розташовувати їх у підвалах заборонено. Не виключаю, що нам з Європи нададуть допомогу такими генераторами. Тоді їх централізовано підключать фахівці.

12 Чи варто купувати сонячні батареї взимку, коли світла мало?

Від батарей, розміром з долоню або дві, користі мало. Сонячна батарея має бути розміром не менше аркуша А3, від 10 Вт. Я сам сьогодні придбав батарею на 28 Вт, 5 В, 2 А, що має два USB-виходи, тож паралельно можна заряджати два павербанки. Звичайно, якщо мряка, павербанк буде заряджатися не так швидко, як у сонячний день. Треба вивісити панель на вікно, що виходить на Південь, прикріпити до скла. Зранку, щойно зійшло сонце, підключаєте та заряджаєте павербанк.

13 Кажуть, є якісь нюанси підключення гаджетів до сонячної батареї?

Недоцільно підключати сонячну батарею безпосередньо до телефону.

Зараз зима, освітлення не дуже інтенсивне, тож може так статися, що телефон то підключається до батареї, то відключається. При цьому він розряджається більше, ніж заряджається від батареї. Вдень, коли багато світла, треба заряджати павербанк, а ввечері від зарядженого павербанка заряджати гаджети.

14 Чи не перенавантажують ми електромережу, коли заряджаємо потужні павербанки, акумулятори?

Павербанки з великою ємністю просто довше заряджаються, але ніяк не шкодять електромережам. Їхня потужність невелика - декілька десятків Вт. Це як звичайна лампа розжарювання.

15 Чи до акумулятора з великою ємністю можна підключити електроплиту, холодильник?

Ні, це занадто потужні прилади, особливо електроплита. Для неї потрібні акумуляторні портативні електростанції потужністю понад 1000 Вт. Вартість таких приладів від 30 тис. грн до 360 тис. грн. Вони здатні кілька годин живити світло у квартирі, побутові електроприлади. Але їх зазвичай не можна заряджати від сонячних батарей, треба чекати періоду, коли є електрика. Термін повної зарядки у середньому 6-8 годин. На жаль, нині у багатьох регіонах електрика подається на менший період часу.

16 Якщо світло є періодами по 2-3 години, а проміжки між ними по 6-8 годин, чи є сенс купувати павербанк для ноутбука?

Ні, для зарядки потрібно хоча б 4-6 годин.

17 А може, тоді звичайним павербанком для мобільного спробувати хоч трохи зарядити ноутбук?

Не вийде. Треба мати на увазі, що павербанки для ноута та мобільного телефону дають зовсім різну напругу. Для ноутбука 18-19 В, а для смартфона 5 В.

Джерело: osvitoria.media

ГЕНЕРАТОРИ: ПРАВИЛА, ЩО РЯТУЮТЬ ЖИТТЯ

Державна служба України з надзвичайних ситуацій підготувала для населення поради під час використання генераторів.

- Купуйте лише сертифіковану продукцію і тільки в ліцензованих точках продажу.
- Уважно дотримуйтеся інструкцій виробника.
- Генератори та паливо повинні використовуватися виключно на відкритому повітрі на відстані не менше **шести метрів** від вікон, дверей та гаражів.
- Тримайте генератор сухим та захищеним від дощу або затоплення. Дотик до мокрого генератора або пристроїв, підключених до нього, може призвести до ураження електричним струмом.

Як вберегти житло від пожеж

Неухильно дотримуйтеся правил безпеки. **ВАЖЛИВО** - забороніть використання електроприладів та відкритого вогню дітям!

- Використовуйте на відкритому повітрі на відстані не менше 6 метрів від вікон, дверей та гаражів
- Купуйте сертифіковану продукцію тільки в ліцензованих точках продажу. Дотримуйтеся інструкцій
- Тримайте сухими. Не використовуйте в умовах підвищеної вологості
- Тримайте генератор подалі від сторонніх осіб або тварин
- Періодично охолоджуйте

ГЕНЕРАТОРИ

- Не зберігайте поруч запас бензину
- Встановіть детектор чадного газу
- Забороняється об'єднувати генератори у ланцюг!
- Забороняється підключати бензогенератори до електричної розетки!

- Перед заправкою дайте генератору охолонути. Паливо, пролите на гарячі деталі двигуна, може спалахнути.
- Встановіть детектори чадного газу.
- Обов'язково придбайте вогнегасник і тримайте його поряд.

Важлива характеристика генератора - автоматичний регулятор напруги.

Ця функція дозволяє стабілізувати напругу, що особливо важливо для чутливих приладів, наприклад, електроніки, яка через високу напругу може вийти з ладу.

Дотримання базових правил під час використання генераторів - це питання безпеки, а подекуди - й життя.

У ГРОМАДАХ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ ВПРОВАДЖУЮТЬСЯ ОПЕРАТИВНІ ІНІЦІАТИВИ З ПІДТРИМКИ ЖІНОК В УМОВАХ ВІЙНИ

У рамках програми мінігрантів Одеської обласної організації ВГО "Комітет виборців України" у громадах Одеської області розпочалося впровадження чотирьох короткострокових оперативних ініціатив з надання гуманітарної, правової, психосоціальної та іншої допомоги жінкам з вразливих груп в умовах війни. Центрами програм з підтримки жінок та дівчат переважно з-поміж внутрішньо переміщених осіб стали Ренійська, Саратська та Маразліївська громади.

Окрім фінансової підтримки ініціатив експерти організації надають через Громадський центр правосуддя інформаційну та менторську допомогу в реалізації заходів підтримки жінок. Безпосередня діяльність проєктів триватиме до кінця року, проте їхні результати через створені спільноти та місцеві рішення матимуть довготривалий вплив у громадах.

Метою програми мінігрантів, яка впроваджується Одеською обласною організацією ВГО "Комітет виборців України" через Громадський центр правосуддя, визначена підтримка ініціатив щодо гуманітарної, правової, психосоціальної та іншої допомоги жінкам з вразливих груп в місцевих громадах в умовах війни. Такі проєкти мали бути розроблені та впроваджуватися низовими організаціями/ініціативними групами, які працюють у сфері захисту прав жінок, у співпраці з органами місцевого самоврядування та жителями громади. Діяльність ініціатив у рамках програми мінігрантів повинна бути скерована на роботу з жінками та дівчатами, які опинились у вразливому та маргіналізованому становищі внаслідок війни, з пріоритетом підтримки жінок та дівчат з-поміж ВПО.

Усього на конкурс мінігрантів було подано 14

заявок від громадських/благодійних організацій та ініціативних груп. Рішенням експертного комітету програми мінігрантів було обрано для підтримки чотири ініціативні групи для реалізації проєктів у Ренійській, Саратській та Маразліївській громадах Одеської області.

ІНІЦІАТИВА ПЕРША "Вишкіл для дівчатОК"

Маразліївська сільська рада
Білгород-Дністровського району

Ініціатива скерована на підтримку дівчат-ВПО та дівчат, які проживають у сільській місцевості, віком від 12 до 18 років. Щонайменше 40 дівчат стануть учасницями програми "Вишкіл для дівчатОК", яка складається з чотирьох частин.

Перша частина "Європейська інтеграція: українське питання" розглядатиме український контекст Цілей Сталого Розвитку, цифрову грамотність та гендерночутливі питання.

Друга частина "Адаптація до змін: наслідки війни" включатиме питання мінної (не)безпеки, домедичної допомоги, волонтерства як інструменту перемоги. Практична частина передбачає зустріч з місцевими волонтерами та майстер-клас з плетіння "кікімор".

Наступний етап "Вишколу для дівчатОК" має на меті посилення відчуття

приналежності до української нації, зокрема, перегляд українських патріотичних стрічок, відвідування краєзнавчого музею, вечір української пісні.

Завершальний захід програми для дівчат, окрім рефлексії та вручення сертифікатів, включатиме тренінг з моделінгу та фотосесію для учасниць.

ІНІЦІАТИВА ДРУГА "Рука допомоги"

Саратська селищна рада
Білгород-Дністровського району

Ініціатива спрямована на підтримку жінок та дівчат з-поміж ВПО, які мають психологічні травми та внутрішні страхи, пов'язані з пережитим під час бойових дій та перебуванням у тимчасовій окупації. На базі волонтерського центру "Злагода" двічі на тиждень група жінок та дівчат з-поміж ВПО будуть зустрічатися на заходах арттерапії спільно з психологом та майстринею. Для покращення психоемоційного стану жінки спільно з майстринею будуть ліпити з пластиліну та малювати у творчій майстерні. За допомогою психолога будуть обговорюватись шляхи вирішення актуальних проблем ВПО, пошук внутрішніх ресурсів для вгамування болю та реалізації себе в нових життєвих умовах, варіанти планування в часи невизначеності. За філіжанкою кави жінки зможуть поділитися переживаннями, відчути підтримку інших учасниць/майстрині/психолога, побути в спільноті людей, які розуміють та підтримують один одного, відволіктися від проблем.

ІНІЦІАТИВА ТРЕТЯ

Соціокультурний хаб "Живи на повну, як вдома"

Ренійська територіальна громада Ізмаїльського району

Ініціатива скерована на підтримку жінок та дівчат-ВПО, а також тих, хто опинився в складних життєвих обставинах під час війни. В громаді буде ство-

рено соціокультурний хаб "Живи на повну, як вдома" - платформу для організації дозвілля, налагодження зв'язків та інтеграції, отримання психологічної підтримки та можливостей творчої самореалізації.

Заняття та зустрічі в хабі проводитимуться за наступними напрямками:

- освітні заходи (інформаційна безпека, медіаграмотність, італійська мова, ділова українська мова),
- фізична активність (руханки, тренування з фітнесу, заняття йогою),
- психологічна підтримка,
- творча діяльність,
- дозвілля.

Один з напрямків творчої арттерапії - майстер-класи з виготовлення сувенірів, новорічних іграшок та прикрас, що закінчатимуться організацією передноворічної благодійної ярмарки. Очікується, що учасницями заходів соціокультурного хабу стануть понад 200 жінок та дівчат з-поміж ВПО та понад 100 місцевих жінок та дівчат, які опинились в складних життєвих обставинах в умовах війни.

ІНІЦІАТИВА ЧЕТВЕРТА "Самодопомога +"

Ренійська територіальна громада Ізмаїльського району

Ініціатива скерована на підтримку жінок та дівчат, які опинилися у вразливому та маргіналізованому стані через війну, зокрема ВПО, матерів загиблих воїнів, представниць наці-

ональних меншин, жертв домашнього насильства.

Проєктом передбачені заходи задля покращення надання послідовної комплексної допомоги та психосоціальної підтримки вразливим групам жінок. Зокрема, планується підвищити взаємодію державних установ з установами громади щодо медичних, правових та соціальних питань (на основі результатів опитування та практичних тренінгів для персоналу). Очікується привернути увагу до проблем домашнього насильства під час війни через інформаційну кампанію "Покоління Без Насильства" та проведення публічної дискусії. Довготривалий ефект ініціативи забезпечить створення анонімного telegram-каналу для психологічних консультацій та протидії домашньому насильству, а також розробка місцевої програми щодо запобігання та реагування/розслідування фактів домашнього насильства, надання допомоги та захисту постраждалих, забезпечення відшкодування шкоди жертвам насильства.

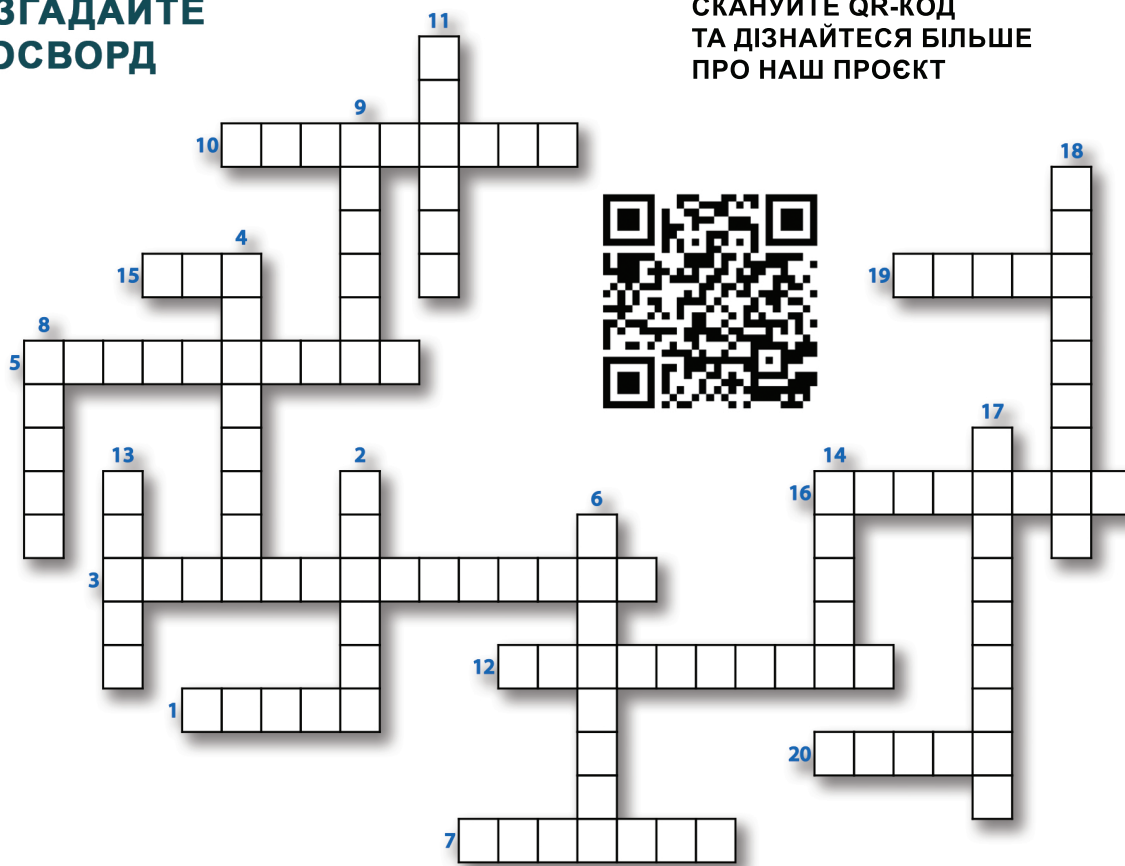
Програма мінігрантів виконується в рамках ініціативи "Рівні права для жінок та дівчат з вразливих груп в умовах пандемії COVID-19/війни", яка впроваджується Одеською обласною організацією ВГО "Комітет виборців України" через Громадський центр правосуддя за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Королівства Нідерландів.

ФЕЙК ПІД НОСОМ

У кросворді представлені головні фейки, які лунають у публічному просторі під час повномасштабного вторгнення РФ на територію України. Фейк - це щось несправжнє, недостовірне, сфальсифіковане, те, чим замінюють дійсне, реальне, достовірне.

РОЗГАДАЙТЕ КРОСВОРД

СКАНУЙТЕ QR-КОД ТА ДІЗНАЙТЕСЯ БІЛЬШЕ ПРО НАШ ПРОЄКТ

Проект створено ГО "Криголам" задля підвищення інформаційної безпеки українців і боротьби з неправдивою інформацією, що поширюється в медіа.

ЧЕКАЄМО НА ВАШІ ВІДПОВІДІ ТА ДЗВІНКИ ЗА НОМЕРОМ – 099 - 256-43-15.

ПІДКАЗКИ

1. На ростБ лякали, що необережний персонал лабораторії вже під час проведення «спецоперації» розбив пробірку з цим вірусом, після чого мільйони українських біженців рознесли цю хворобу Європою. РНБО спростувала цей фейк.
2. Вважається в літературі «хворобою бідних» через неприємний перебіг і симптоми, пов'язані з проносним ефектом. Тому ця хвороба не стала такою популярною в творах письменників, як чума або проказа. Від неї померли філософ Гегель, композитор Чайковський та письменник Адам Міцкевич.
3. Коли говорять про цей вид хірургічної діяльності, як незаконний, то часто використовують прикметник «чорна».
4. Штаб-квартира Міністерства оборони США, яка дає найточніші прогнози щодо перебігу воєнних подій в Україні.
5. Центр контролю й профілактики захворювань США стверджує, що люди, які не зробили щеплення, мають у 6 разів вищий ризик захворіти на ковід та в 11 разів — померти від штаму «Дельта».
6. Ця країна не запровадила карантин під час спалаху коронавірусу у світі, не закрила кордонів. Місцевий МОЗ не давав щоденних звітів, а КДБ на вимогу президента повинен був стежити за тими, хто «сіє паніку». Проте вже на той момент у країні були випадки хвороби, а лікарні забиті хворими.
7. Щодо появи цих морських ссавців у Венеції – це фейк, оскільки їх помітили в порту італійського міста Кальярі.
8. Технологія зв'язку п'ятого покоління почала розгортатись у 2019 році й одразу стала предметом для теорій змов. Міжнародна комісія із захисту від неіонізуючого випромінювання (ICNIRP) провела тривале дослідження, яке показало, що жоден тип радіохвильового випромінювання, яке використовується для мереж цього виду зв'язку, не несе ніякої небезпеки для здоров'я.
9. Міністерство охорони здоров'я України спростувало причетність цих комах до розповсюдження коронавірусу, посиляючись на дані Юнісеф-Україна.
10. Так ще називають героїн, кокаїн, гашиш. У місті Рубіжному Луганської області дійсно є завод української фармацевтичної компанії Мікрохім, і це не «західна біолабораторія», як представлено в роликах роспропагандистів. На заводі виготовляють пігулки 4-х терапевтичних груп: кардіології, неврології, гастроентерології й травматології, які пройшли міжнародну сертифікацію.

11. Ця хвороба — один з найбільших страхів батьків, яким вони пояснюють власне небажання вакцинувати дитину. Проте доведено, що до цього захворювання призводить комбінація генетичних особливостей, факторів довкілля й особливостей розвитку дитини, а не вакцинація.
12. У МОЗ спростовували наявність в Україні програм з розробки «військово-біологічних програм». Це фейк і частина теорії змови, яку вигадали росіяни. У 2005 році українське МОЗ уклало з Міністерства США угоду про співпрацю в галузі запобігання розповсюдженню технологій, патогенів і знань, які можуть бути використані під час розробки біологічної зброї. Суть угоди — протидія загрози спалахів небезпечних інфекційних хвороб.
13. Дійсно, в місті Ухані цієї країни стався перший випадок захворювання на Covid-19, проте ця країна не винна у поширенні хвороби.
14. У ніч на 24 лютого 2022 року він фактично оголосив війну Україні.
15. Цей мікропристрій дійсно вживляють, але тваринам, щоб відстежувати їх пересування територіями. І він не настільки мікроскопічний, щоб можна було вживити його непомітно для свідомої істоти.
16. Це слово перегукується зі словом «панда», а інформація про масонів і причетність їх до поширення Covid-19 є однією з конспірологічних теорій і так званих теорій змов, які, з погляду науки, наводять хибні аргументи, що їх не можна довести.
17. Під час клінічних випробувань вакцин Pfizer у США кілька досліджуваних жінок завагітніли, що спростує фейк про вплив вакцинації на виникнення цієї недуги. Вчені уважно стежили за перебігом їхньої вагітності й не виявили жодних відхилень чи ускладнень.
18. Російські пропагандисти поширювали фейк, що саме їх хочуть створити світові масони, щоб знову поневолити людей, але вже за допомогою цифрових технологій.
19. Професор Джонатан Балл із Університету Ноттінгема стверджував, що ці гризуни можуть переносити безліч вірусів, але не будуть їх першопрочиною.
20. Україна не відповідальна за виникнення цього лиха, зокрема в африканських країнах, оскільки саме РФ створює штучні черги для вантажних кораблів і перешкоджає руху 150 суден з агропродукцією із портів Одещини.

ПИТАННЯ

1. Один із вірусів, який, на думку роспропагандистів, Україна і США разом розробляли в біолабораторіях.
2. Гостре інфекційне захворювання, часто пов'язане із вживанням неочищеної води. Фейк про епідемію цієї хвороби в Україні та РФ тиражували влітку 2022 року.
3. Пересадка органів із тіла людини хірургічним шляхом. У росЗМІ поширювали фейк, що «нацисти» саме для цього використовували російськомовних на Донбасі.
4. Будівля в США, де розташований головний офіс американського оборонного відомства. За фейковими даними ростБ, саме звідти курують діяльність біолабораторій в Україні.
5. Процес, коли людям роблять уколи проти захворювань, і який у ЗМІ спотворюють через фейковий зв'язок із чипізацією.
6. У цій сусідній країні, за словами її самопроголошеного президента, не було коронавірусу, бо вони «зберегли радянську систему охорони здоров'я».
7. Морський ссавець, який нібито повернувся у Венецію після «очищення природи» під час пандемії Covid-19.
8. Саме ці станції мобільних мереж підпалювали люди, бо вірили у фейк про передачу ними коронавірусу через наявність у них 5G-інтернету.
9. Комахи, які кусають відпочивальників на дачі. За словами роспропагандистів, Пентагон разом із Україною «виводили їх в біолабораторіях як переносників вірусу для зараження слов'ян».
10. Речовини, які викликають залежність. За «інформацією» роспропагандистів, їх вживляли українським військовим у біолабораторії м. Рубіжного Луганської області, щоб притупити страх під час бою.
11. Захворювання нервової системи, якого бояться батьки маленьких дітей, бо його нібито може спровокувати вакцинація дитини.
12. За словами роспропагандистів її нібито виготовляли українці разом із американцями в біолабораторіях.
13. Країна, яка у фейкових повідомленнях деяких ЗМІ відповідальна за появу Covid-19.
14. Президент сусідньої з нами країни, який, згідно з інформацією у ЗМІ, панічно боїться захворіти на Covid-19, а всі, хто хоче потрапити до нього на аудієнцію, повинні здати аналізи.
15. Згідно з поширеним міфом, це мікропристрій, який людині вживляють під час вакцинації від Covid-19 задля відстеження її персональних даних та місця перебування.
16. Глобальна епідемія. Російські пропагандисти запевняють, що коронавірус створили для скорочення популяції людей.
17. Патологічна нездатність мати біологічних дітей. Згідно з поширеним фейком, його може викликати вакцинація від COVID-19.
18. ГУЛАГ, Соловки, Освенцим – це все назви місць, куди тоталітарні режими висилали незгодних людей.
19. За свідченнями у ЗМІ саме цей летючий ссавець був джерелом поширення Covid-19, через що люди почали їх масово знищувати.
20. За інформацією роспропагандистів це лихо нібито намагається влаштувати Україна і Захід, «блокуючи поставки зерна в Африку». виготовляли українці разом із американцями в біолабораторіях.

Розгадайте кросворд та отримайте **ПОДАРУНОК!**

Щомісяця ми обиратимемо одного переможця після отримання відповідей на кросворд та розмови по телефону.

Чекаємо на ваші відповіді та дзвінки за номером – 099 - 256-43-15.

ЗМІНИ В ПОРЯДКУ ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПОСВІДЧУЮТЬ ОСОБУ І ПІДТВЕРДЖУЮТЬ ГРОМАДЯНСТВО

З початку повномасштабного вторгнення РФ на територію України багато українців вимушено покинули власні домівки. Деякі з них втратили документи, що посвідчують особу, або так і не змогли їх отримати.

Для прискорення та полегшення процедури оформлення, отримання та відновлення документів уряд прийняв постанову "Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо оформлення документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України", якою запровадив низку нововведень.

КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

Громадяни України, які мешкають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим, оформлятимуть паспорт громадянина України за загальним порядком, встановленим постановою №302, тобто оформлення та видача паспорта для цих громадян більше не

регулюватиметься постановою №289.

Документи для оформлення, обміну паспорта громадянина України тепер можуть подаватися до будь-якого підрозділу Державної міграційної служби на території України. Нове правило стосується всіх громадян, у тому числі тих, які проживають на тимчасово окупованій території.

Змінено (деталізовано) загальні правила проведення опитування свідків у разі неможливості ідентифікації/встановлення особи. Зокрема встановлено, що ідентифікація особи може здійснюватися в режимі відеозв'язку шляхом опитування свідків, яких визначає заявник.

Опитування свідків проводиться у разі відсутності документів з фотокарткою/відцифрованим образом обличчя особи, отриманих з державних, єдиних реєстрів, інших інформаційних баз, що перебувають у власності держави або підприємств, установ та

організацій, та за результатами перевірок, за якими особу не ідентифіковано.

Свідками можуть бути дієздатні особи від 14 років, при наявності в них документу, що посвідчує особу (один із членів сім'ї особи (у тому числі колишня дружина/чоловік) або не менше двох родичів або сусідів).

Нововведенням є можливість особи, яка звертається за оформленням паспорта вперше, проте в неї відсутнє свідоцтво про народження, подати витяг з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про державну реєстрацію народження.

Виготовлені паспорти для їх видачі громадянам можуть пересилатися від одного територіального підрозділу ДМС до іншого на території України чи до закордонних дипломатичних установ.

У разі, якщо закордонна дипломатична установа припинила свою роботу, документи можна отримати

в іншій закордонній дипломатичній установі, визначеній Міністерством закордонних справ.

Оформлення закордонними дипломатичними установами паспорта громадянина України для виїзду за кордону дитині можна буде здійснити на підставі звернення лише одного з батьків.

Представник дитини, визнаний таким за законами іноземних держав, може звертатися із заявою щодо оформлення паспорта для виїзду дитини за кордон.

Право на отримання паспорта дитини матиме кожен близький родич, якого зазначать законні представники.

Строк зберігання неотриманого паспорта продовжено з шести місяців до двох років. У зазначений строк не зараховується строк дії воєнного стану в Україні.

Якщо особа не може отримати паспорт, термін

зберігання паспорта за її письмовою заявою може бути подовжено до трьох років.

Передбачена можливість формування е-паспорта громадянина України, а також закордонного е-паспорта особам, які не змогли отримати виготовлений паспорт через тимчасову окупацію території України або активні бойові дії.

Паспорт для виїзду за кордон може бути надісланий МЗС за письмовою заявою та за рахунок коштів заявника міжнародним поштовим відправленням до іншої закордонної дипломатичної установи, територіального органу/територіального підрозділу ДМС.

Діяльність громадської приймальні УГСЛА у м. Одесі та захист прав постраждалих від конфлікту здійснюється в рамках програми USAID Ukraine - USAID Україна "Права людини в дії", яка виконується УГСЛА.

МИ ЗМІНЮЄМО АДРЕСУ САЙТУ

Чому ми це робимо?

- ми першими серед одеських онлайн-медіа перейшли на українську (задовго до законодавчих вимог), тож нам видається логічним лишити в минулому слово, похідне від російського терміну
- ми прагнемо змінюватися на краще і бути сучасними й корисними читачам, тож реагуємо на ваші побажання оновитися!
- хоч нас читають не через назву, а завдяки об'єктивній і незалежній інформації, ми хочемо, аби наша нова назва відображала наш намір впливати на демократизацію та прогрес українського суспільства
- ми шукали нову назву в українських словниках, де зібрані терміни, забуті після сталінських репресій
- ми прагнемо змін і збереження нашої впізнаваності одночасно

Здійснено в рамках проекту за підтримки Фонду розвитку ЗМІ Посольства США в Україні. Погляди авторів не обов'язково збігаються з офіційною позицією уряду США. / Supported by the Media Development Fund of the U.S. Embassy in Ukraine. The views of the authors do not necessarily reflect the official position of the U.S. Government.

ПІДТРИМАЙ НА ПАТРЕОНІ

Стань підписником видання.

Допоможи нам тримати оборону на інформаційному фронті!

patreon.com/izbirkom

Яка наша нова адреса?

[Intent.press](https://intent.press)

Інтент - це намір, вплив. Слово англійського походження, широко вживане в Україні до часів сталінізму

- Інтент - це розкриття нових сенсів, контексту і причин
- Інтент демонструє приховане і розкриває глибинну суть
- Інтент - це вплив журналістів і читачів на вирішення проблем в Україні
- Інтент - це південна регіональна мережа якісної журналістики

Ми розширюємося, і відтепер ви зможете читати у нас новини Одещини, Миколаївщини та Херсонщини.

ДОЛУЧИТЬСЯ ДО СОЦМЕРЕЖ

Підпишись та розкажи друзям, поділись постом про те, як підтримати незалежну журналістику.

Ми у Facebook:
[@intentUA](https://www.facebook.com/intentUA)

Ми у Telegram:
t.me/intentpress

Ми в Instagram:
[instagram.com/intent.press](https://www.instagram.com/intent.press)

Ми у Twitter:
twitter.com/intent_press

Ми в YouTube:
[@intentpress](https://www.youtube.com/@intentpress)

Газета "ІзбірКом"

Засновник - Одеська обласна організація
Всеукраїнської громадської організації
"Комітет виборців України"
Свідоцтво №ОД 1413-284-Р

Головний редактор: Болган В.С.

Адреса редакції:

65091, м. Одеса, вул. Сади́ковська, 25
Телефон: (048) 737-38-98
Електронна пошта: odesakvu@cvu.od.ua
cvu.od.ua, intent.press, cpi.org.ua,
attestation.in.ua, museum.izbirkom.org.ua

Надруковано в СПД Майстер О.А. Наклад - 12 000 прим.